

Bahçivan: “Yüksek enflasyon, finansal istikrarın önemini bize bir kez daha gösterdi”

Türkiye’de ekonominin güvenli bir geleceğe demir atabilmesi için, ekonomi biliminin gerçekleriyle uyumlu bir teşhis ve bu teşhise yönelik bir tedavi dönemi içinde bulunduğunu dile getiren İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, İSO Meclisi’nin 2024 yılı Temmuz ayı olağan toplantısında konuştu. Bahçivan, daha önce ekonomide rasyonaliteden çıkılması halinde finansal istikrarın bozulacağını, yüksek enflasyon belası ile yeniden karşılaşacağımızı, bunun tedavisinin de çok ağır bir tedavi olacağını her fırsatta ortaya koyduklarını söyledi ve “Tabii ki bugün içinde bulunduğumuz durumun tedavi yöntemlerinin herkes için adil olduğunu kimse savunamaz. Ama yaşadığımız irrasyonel sürecin de sürdürülemez olduğunu ve acil bir çözüme ihtiyacı olduğunu kimse inkâr edemez.” dedi.

Ekonomik rasyonaliteden bir kez daha kopmamanın, sabır göstermenin tüm taraflar için önemli olduğunu dile getiren Erdal Bahçivan, “Önümüzde çok zorlu bir süreç var. Yürürlüğe girmiş olan ekonomik programın mutlaka başarılı olması gerekiyor.” diye konuştu. Konuşmasında yeni vergi paketinde özellikle şirketlerin KDV iadesi ile ilgili düzenlemelere de dikkat çeken Bahçivan “Devreden KDV tutarının gider olarak yazılabilmesi sanayimizin çok uzun süredir katlandığı finansman yükünü azaltmayacak ve hak kaybına neden olacaktır. Sanayimizin geçici olarak devlete verdiği bu borcun, şüpheli bir alacak mantığıyla gider olarak yazılmasına yönelik bu yaklaşımı ilkesel olarak da kabul etmemiz mümkün değil.” dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi’nin 2024 yılı Temmuz ayı olağan toplantısı ‘Ekonomik Durum ve İstihdam Politikaları: Ülkemizin ekonomik durumu, enflasyon, işsizlik, ekonomik büyüme stratejileri ve yeni vergi düzenlemeleri’ ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu’nda düzenlendi. 2023’te küresel ekonominin ‘çoklu riskler’ karşısında kayda değer bir direnç sergileyerek resesyondan sıyrılmayı başardığını ve ‘yumuşak iniş’ senaryosunun büyük ölçüde gerçekleştiğini kaydeden İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye’de ise ekonominin, içerde ve dışarda pek çok sorunun bir arada yaşandığı ve özellikle küresel belirsizliklerin arttığı zor bir dönemden ve mücadeleden geçtiğini kaydetti. Bu mücadelenin kuşkusuz en önemli boyutunun, halen içinde bulunulan yüksek enflasyon sarmalı olduğunu dile getiren Erdal Bahçivan, “Çünkü bu konu yediden yetmişe hepimizin en kısa sürede çözülmesini istediğimiz, bunun için fedakarlıklar yaptığımız ekonomimizin bir an önce çözülmesi gereken en büyük sorunu haline geldi. Bu noktaya nasıl gelindiğini hepimiz çok iyi biliyoruz. 2021 yılının ikinci yarısından itibaren ekonomi politikalarında rasyonellikten uzaklaşıldı. Büyümenin niteliği ikinci plana atıldı. Yüksek büyümenin neredeyse tek hedef olarak görülmeye başlandığına hep birlikte tanık olduk. Biz İSO olarak bu yaklaşımın ekonomimizin hayrına olmadığını her zaman olduğu gibi, o günlerde de her platformda dile getirdik.” dedi.

FİYAT İSTİKRARI MUTLAKA KORUNMALI

İSO olarak finansal istikrarın, fiyat istikrarının ekonominin en kıymetli, korunması gereken değerleri olduğunu yeri her geldiğinde söylediklerini dile getiren Erdal Bahçivan, “Çünkü finansal istikrarın olmadığı bir ekonominin kaçınılmaz olarak enflasyonist bir döngüyü ortaya çıkaracağını, önlem alınmadığı halde bunun yüksek enflasyona yol açacağını ve bunun da nitelikli ve sürdürülebilir bir büyümenin önündeki en büyük engel olduğu gerçeğini anlatmaya çalışıyoruz. Bugün enflasyonun kalıcı olarak devam etmesinin üretim hayatına asla huzur getirmeyeceğini de hep birlikte görüyoruz. Çünkü enflasyonist süreçler işletmeler için her zaman geleceğin önünde bir sis perdesi oluşturur. Evet, belki dönemsel olarak bazı bilanço rakamlarında illüzyon etkisi yaratabilir. Ama o sis yavaş yavaş dağıldığında karşılaşılan gerçekler de bir o kadar acı olur.” ifadelerini kullandı.

TEDAVİ YÖNTEMLERİ HERKES İÇİN ADİL DEĞİL

Ekonomide rasyonaliteden çıkılması halinde finansal istikrarın bozulacağını, yüksek enflasyon belası ile yeniden karşılaşılacağını, bunun tedavisinin de ağır bir tedavi olacağını her fırsatta ve net bir şekilde ortaya koyduklarını dile getiren Erdal Bahçivan, “Tabii ki bugün içinde bulunduğumuz durumun tedavi yöntemlerinin herkes için adil olduğunu kimse savunamaz. Ama yaşadığımız irrasyonel sürecin de sürdürülemez olduğunu ve acil bir çözüme ihtiyacı olduğunu kimse inkar edemez. Kaybolan güvenin, istikrarın, kaybolan kredibilitenin tekrar oluşması adına her kesim maalesef bir bedel ödeyecek. Bugün reel sektör, sanayi sektörü, sebebi kendisi olmayan bu ağır dönemin tedavisine dönük getirilen çözümün en büyük zorluğu ve zahmetini çekmektedir.” diye konuştu.

EKONOMİMİZ YENİDEN RASYONEL BİR ÇİZGİDE

2023 ortalarına gelindiğinde Türkiye’de ekonomi politikası çerçevesinde bir normalleşme sürecinin kaçınılmaz hale geldiğinin altını çizen Erdal Bahçivan, “İşte bugün ekonomimizin güvenli bir geleceğe demir atabilmesi için, ekonomi biliminin gerçekleriyle uyumlu bir teşhis ve bu teşhise yönelik bir tedavi dönemi içindeyiz. Bugün çok şükür ekonomimizi yeniden rasyonel bir çizgiye taşıma çabası içinde olan kararlı bir kadro var. Bu yöndeki çabaların sonuç vermesi şüphesiz zaman alacaktır. Bu yeni sürecin başladığı ilk andan itibaren, bunun zor bir süreç olacağını ve bu konudaki güven ve sabır vurgumuzu her platformda dile getirdik. Hepimizin bir anlamda sabır ve stres testi olarak gördüğüm bu süreçten başarıyla çıkmaya çok ihtiyacı var. Çünkü tüm kesimler için önemli bir belirsizlik ve endişe kaynağı olan enflasyon, bugün geldiği nokta itibarıyla ekonomik bir sorun olmanın ötesinde sosyolojik bir soruna da dönüşmüş durumda. Bir tarafta hayat pahalılığı nedeniyle alım gücü zayıflayan çalışan kesimin haklı yüksek ücret beklentileri, diğer tarafta artan girdi maliyetleri nedeniyle üreticilerin karşılaştığı kar marjı baskısı aynı anda yaşanıyor. Şüphesiz bu durum, önümüzdeki dönemin sıcak gündem maddelerinden biri olacaktır. Bu sıcak sürece değinirken, ekonomik rasyonaliteden bir kez daha kopmamanın, sabır göstermenin tüm taraflar için önemli olduğunu da özellikle vurgulamak istiyorum.

Fiyat istikrarını ve finansal istikrarı sağlamak, büyümede güçlü bir tempoyu sağlıklı bir iç-dış talep kompozisyonu ile beraber başarmak... Bunlar bugün, geçtiğimiz yıl eylül ayında açıklanan OVP’de belirtildiği gibi Türkiye ekonomisi için yaşamsal önemde. Ancak yaşanan küresel ekonomik dönüşüm göz önüne alındığında yeterli olmadıkları da açık. Bu anlamda kimse para politikası ile tüm sorunlarımızın çözülmesini beklememeli. Bizler mevcut programı, asıl meselelerinin çözümü için ihtiyaç duyulan zeminin, makroekonomik iklimin yaratılması süreci olarak görüyoruz. Eğer bugün içinden geçtiğimiz bu tamirat sürecinde sanayimizin

gösterdiği fedakarlıkların bir anlamı olacaksa, bu ancak yaratılacak sağlıklı zemin üzerinde Türkiye'nin, küresel dönüşümün gerektirdiği reformları hayata geçirmesiyle mümkündür.”

KDV, “ŞÜPHELİ ALACAK” MANTIĞIYLA GİDER YAZILMAMALI

Konuşmasında Türkiye'nin önünde çok zorlu bir mücadele süreci olduğunu belirten Erdal Bahçıvan, yeni vergi düzenlemelerine değinerek, “Sanayimizi ilgilendiren mevzuat düzenlemelerinde her zaman savunduğumuz istişare sürecinin, son vergi tasarısında yeterince işlemediğini gördük.” dedi ve bu konuda da şunları söyledi:

Gerek yerli gerekse uluslararası yatırımların artması ve sürdürülebilirliği için verilen teşvikler ve bu teşviklerin yatırım sonrasında yatırımcı aleyhine değişmemesi büyük önem taşımakta. Kurumlar vergisi uygulaması da bu teşvikler arasında önemli yer tutmakta. Geçmiş yıllarda oranı sıkça değiştirilen kurumlar vergisi için yeni tasarıda, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının yüzde 10'undan az olamayacağı gibi yepyeni bir kriter getiriliyor. Yapılacak bu ve benzeri değişiklikler yatırımlar için gerekli olan güven ve öngörülebilirliği olumsuz etkileyecektir. Tasarıdaki bir diğer düzenleme de devreden KDV ile ilgili. Vergi tasarısı, beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin gider olarak yazılabileceğini hükme bağlıyor. Bu düzenleme, İstanbul Sanayi Odası tarafından uzun süredir gündeme getirilmekte olan devreden KDV'nin şirketlerimiz üzerinde oluşturduğu yükün artık kamu tarafından da kabul edilmesi açısından önemli. Ancak devreden KDV tutarının gider olarak yazılabilmesi sanayimizin çok uzun süredir katlandığı finansman yükünü azaltmayacak ve hak kaybına neden olacaktır. Sanayimizin geçici olarak devlete verdiği bu borcun, şüpheli bir alacak mantığıyla gider olarak yazılmasına yönelik bu yaklaşımı ilkesel olarak da kabul etmemiz mümkün değil. Böyle bir uygulamanın benzerinin çağdaş hiçbir ülkede olmadığını da düşünüyoruz. Dolayısıyla, uzun yıllardır indirilemeyen KDV'nin işletmelerimiz üzerinde oluşturduğu finansman yükünün azaltılması ve işletmelerin nakit finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla, devreden KDV tutarının, Avrupa ülkelerindeki uygulamalara paralel bir şekilde mükellefe iade edilmesi ve sürecin kolaylaştırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.”

Bahçıvan son olarak “Yürürlüğe girmiş olan ekonomik programın mutlaka başarılı olması gerekiyor. Ülkemizin yeniden enerji, zaman ve kaynak israfına dayanacak gücünün olmadığı bir gerçek. Bizler bu süreçte sanayicilerimizin ve üretim hayatımızın sorunlarını ve bunlara dair çözümleri her zaman olduğu gibi ifade etmeye devam edeceğiz.” dedi.